

Effektrapport 2020 för Forska Utan Djurförsök

Namn: Stiftelsen Forska Utan Djurförsök

Juridisk form: Stiftelse

Org.nr: 802004-1441

Denna effektrapport avser främst Forska Utan Djurförsöks verksamhet under 2019, men inkluderar jämförelser med 2020 samt tidigare år.

Verksamhetsområde och geografisk täckning

Forska Utan Djurförsök är en givarfinansierad stiftelse med uppdraget att se till att djurförsök ersätts med sikte på total avveckling. Det främsta verksamhetsområdet är därmed forskningsfinansiering, men verksamheten inbegriper även stödjande aktiviteter inom forskningskommunikation och utbildning, informationsinsamling och -spridning, politisk påverkan samt opinionsbildning och attitydpåverkan i syfte att stärka och påskynda möjligheterna att ersätta djurförsök.

Forska Utan Djurförsök delar ut forskningsanslag företrädesvis till svenska forskare och svenska forskare som deltar i internationella samarbeten. I enstaka och särskilt motiverade fall kan anslag också delas ut till forskare eller andra aktörer i utlandet. Forska Utan Djurförsök samarbetar även med en dansk och en finsk systerorganisation som gemensamt delar ut ett nordiskt pris: Nordiska Forskningspriset för alternativ till djurförsök, med några års mellanrum, senast 2019 då utdelningen skedde i Danmark.

Övrig verksamhet sker främst i Sverige, men Forska Utan Djurförsök deltar också i olika internationella nätverk för att dela information och påverka i de forum där djurförsök och djurförsöksfria metoder diskuteras och lösningar kan hittas, vetenskapligt eller politiskt.

Vilket problem vill Forska Utan Djurförsök lösa och hur?

Forska Utan Djurförsök arbetar för att djurförsök ska ersättas med moderna djurfria metoder. Målet är att bidra till viktiga vetenskapliga framsteg och förbättrad riskbedömning av kemikalier, läkemedel och andra produkter, utan djurförsök. Arbetet bedrivs genom att dela ut forskningsanslag till forskning som syftar till att utveckla metoder som kan ersätta djurförsök, men också genom utbildning, information och politisk påverkan.

Forska Utan Djurförsök bildades 1964 och var först i Sverige, och en av de första i världen att ge anslag till forskning specifikt inriktad på att ersätta djurförsök med djurfria metoder. Forskningsanslag har delats ut årligen sedan början av 1970-talet.

Det finns fortfarande inget land i världen som förbjudit djurförsök. Tvärtom finansieras djurförsök ofta via statliga medel, så även i Sverige. Även EU och andra internationella organ ger anslag till forskning med djurförsök och det finns också lagstiftning samt internationellt överenskomna riktlinjer och standarder som innebär krav på djurförsök för att t.ex. testa läkemedel, medicintekniska produkter, bekämpningsmedel och andra kemikalier. Djurförsök används också i utbildning, i grund- och tillämpad medicinsk forskning och för att tillverka biologiska produkter.

Mycket har hänt sedan Forska Utan Djurförsök bildades 1964, och idag finns flera starka drivkrafter för att ersätta djurförsök. Djurförsök får inte längre användas när djurfria metoder finns tillgängliga och EU:s försöksdjursdirektiv från 2010 tydliggör som sitt mål att alla djurförsök ska ersättas så snart det är vetenskapligt möjligt. Samtidigt uppmärksammas djurförsökens brister allt mer: djurförsök är inte bara ett etiskt problem, utan det finns även vetenskapliga problem med djurförsök. Av tio nya läkemedelssubstanser som genomgått omfattande djurförsök så kommer bara ett nytt läkemedel ut på marknaden; i nio fall av tio visar sig den nya substansen ha säkerhetsrisker eller saknar effekt på människa, trots lyckade studier på djur. Detta i sig utgör en stark drivkraft för att utveckla nya och bättre metoder där djurförsök kan ersättas med nya metoder som bättre efterliknar vad som sker i människan som exponeras för ett läkemedel eller kemikalier.

Det är inte ovanligt att ett forskningsprojekt tar 10-15 år från idé till utvärderad och accepterad metod som kan ersätta ett visst djurförsök. Forska Utan Djurförsöks arbete är därför långsiktigt och strategiskt, men det ger resultat! Många djurförsök har kunnat ersättas med metoder som utvecklats med stöd från Forska Utan Djurförsök och ännu fler kommer att kunna ersättas i framtiden genom fortsatt forskningsstöd. Dock sker ständigt framsteg genom utveckling av nya metoder som steg för steg ersätter djurförsök inom de flesta områden där djurförsök används idag. Likaså sker en kunskapsutveckling som öppnar upp möjligheter att utveckla ännu fler nya metoder i framtiden.

Faktorerna som påverkar möjligheterna att minska och ersätta djurförsök är många och inkluderar bl.a. vetenskaplig utveckling, möjligheter att validera metoderna, utbildning och spridning av nya metoder, lagstiftning och regulatorisk acceptans, forskares och regulatorers attityder samt den publika opinionen. Det är därför svårt att i dagsläget bedöma när målet – att alla djurförsök ska ersättas – kommer att kunna nås. Utifrån nuvarande bedömningsgrunder är det inte troligt att alla djurförsök kommer att kunna ersättas inom de närmaste 10-20 åren, även om utvecklingen går allt snabbare.

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar Forska Utan Djurförsök?

Stiftelsen samarbetar med forskare på universitet samt med myndigheter och industri för att se till att forskningsresurser riktas till projekt som har möjlighet att leda till att djurförsök kan ersättas.

Forska Utan Djurförsök arbetar också för att öka det statliga stödet till forskning för att ersätta djurförsök. En av Forska Utan Djurförsöks anställda, med titeln sakkunnig, ingår i Sveriges 3R-centers styrgrupp. 3R står för Replace, Reduce, Refine, dvs att ersätta djurförsök, reducera antalet djurförsök samt förbättra djurförsöken genom t ex bättre smärtlindring och bättre djurhållning. Genom representation i olika statliga organ och genom nätverkande har stiftelsen mycket goda förutsättningar att påverka arbetet i Sverige och inom EU för att ersätta djurförsök. Forska Utan Djurförsöks sakkunniga är också ledamot av Centrala Djurförsöksetiska nämnden, som bl.a. utvärderar djurförsök i efterhands.

Vilka strategier har Forska Utan Djurförsök för att uppnå sina mål?

Forska Utan Djurförsök betalar ut anslag till forskare som utvecklar djurfria forskningsmetoder. Dessa nya metoder för att t.ex. testa kemikalier och läkemedel måste också utvärderas och accepteras i olika lagstiftning och regelverk. Därför arbetar stiftelsen även med politisk påverkan och samarbetar med berörda myndigheter för att se till att regelverken anpassas så att nya, utvärderade djurfria metoder kan börja användas så snabbt som möjligt. Det krävs även politisk påverkan för att se till att Sveriges 3R-center även fortsatt får den finansiering som behövs och för att öka den offentligfinansierade forskningens andel av satsningar på djurförsöksfri forskning. För att öka intresset för djurfria metoder arbetar stiftelsen även med information och utbildningsinsatser riktade mot forskare, myndigheter, politiker, media och allmänheten.

De sätt på vilka Forska Utan Djurförsök arbetar för att uppnå målet att djurförsök ska ersättas, är bl.a.:

Forskningsstöd och påverkan på forskarsamhället.

- Årlig finansiering av 10-15 forskningsprojekt; ett fåtal stöds under ett år medan de flesta får stöd under 2-5 år. Se sid 10-12 för listor över projekt som fått stöd under 2019 och 2020.
- Föreläsningar på grundnivå samt forskarutbildningar på universitet, vid workshops, konferenser och seminarier, bl.a. Vetenskapsrådets årliga seminarium om djurförsöksfrågor.
- Samarbete med forskare, universitet och myndigheter via individuella möten, workshops, seminarier och andra möten arrangerade av dessa, samt via Nationella kommittén och Sveriges 3R-center.
- "Forskarrum" på Forska Utan Djurförsöks hemsida – en plats som kommunicerar och tillgängliggör forskning för djurförsöksfria metoder samt Forska Utan Djurförsöks bidrag till denna forskning.
- Nyhetsbrev speciellt utformade för forskarvärlden.
- Informationsspridning om nya metoder, rapporter och konferenser via sociala medier.

Opinionsbildning

- Deltar på mässor och events där målgruppen passar för informations- och opinionsarbete
- Debattartiklar och pressinformation, inklusive experthjälp till journalister som söker information om djurförsök och djurförsöksfria metoder
- Arrangerar seminarium under Almedalsveckan
- Kampanjer och nyhetsbrev till intresserad och initierad allmänhet
- Sociala medier (Facebook, hemsida, Twitter samt LinkedIn)

Politisk påverkan

- Samverkan med i Jordbruksverkets nationella kommitté för skydd av försöksdjur, som också utgör styrgrupp för Sveriges 3R-center
- Remissinstans för lagförslag, nya föreskrifter etc.
- Kontakt med riksdagsledamöter och departement
- Arrangerar seminarium där politiker medverkar under Almedalsveckan

Vilken kapacitet, resurser och kunskaper har Forska Utan Djurförsök för att uppnå sitt mål?

Forska Utan Djurförsöks kansli består av 3 personer med gedigen erfarenhet inom olika kompetensområden. Forska Utan Djurförsöks sakkunniga expert är en av Sveriges ledande experter inom området djurfria forskningsmetoder. Hon är ledamot i 3R-centrets styrgrupp, ledamot i den Centrala Djurförsöksetiska Nämnden samt föreläser ofta vid Sveriges lärosäten och i arrangemang organiserade av myndigheter. Forska Utan Djurförsöks insamlingsansvariga har en lång erfarenhet av insamling och projektledning inom den ideella sektorn. Stiftelsens styrelse har kompetens inom djurförsök och djurförsöksfria forskningsmetoder, politik, juridik, personaladministration, ledarskap och ekonomi.

I Forska Utan Djurförsöks vetenskapliga kommitté sitter forskare och andra experter med kompetens inom olika forskningsfält där djurförsök används idag samt om djurförsöksfria metoder.

Den totala verksamhetskostnaden under 2019 var 6 572 663 kronor som fördelades enligt följande: ändamål: 5 985 424 kr, insamling: 318 133 kr och administration 269 106 kr. För mer information hänvisas till årsredovisningen.

Hur mäter Forska Utan Djurförsök sina framgångar?

Framgångar kommer i många former varav vissa är relativt enkla att mäta kvantitativt, medan andra bedöms kvalitativt. Att se till att nya, djurförsöksfria test- och forskningsmetoder utvecklas är Forska Utan Djurförsöks huvudsakliga uppgift, och vi vet att forskningsanslag till fler forskare/forskargrupper, liksom ökade belopp i forskningsanslag, är viktigt. Därför är fler utdelade anslag och en ökad total budget för forskningsanslag ett mått på framgång.

Antalet anslag varierar mellan olika år, medan det totala beloppet i utdelade anslag har kunnat höjas från år till år. Se tabell nedan.

Anslagsår	Utdelade anslag	Antal projekt-
	Summa	anslag
2020	2,6 milj	13
2019	2,3 milj	12
2018	2,3 milj	14
2017	2 milj	13
2016	1,7 milj	12

Utöver ovanstående anslag så har Forska Utan Djurförsök delat ut utmärkelsen "Nytänkaren" till väl selekterade forskare varje år under åren 2015-2019. Men utmärkelsen följer ett forskningsanslag på 400 000 kr till Nytänkarens forskning. I januari 2020 hölls ett seminarium där de fem första Nytänkarna samtalande om sin forskning, möjligheter och svårigheter när det gäller att ersätta djurförsök samt vad anslagen från Forska Utan Djurförsök har betytt för forskaren och forskningen. Utifrån forskarnas redogörelser blir det uppenbart att Forska Utan Djurförsöks forskningsanslag inte bara fört forskarnas egen forskning framåt, utan också bidragit till ökad kunskapsutveckling såväl i Sverige som utomlands, när det gäller möjligheter att ersätta djurförsök. Flera av Nytänkarna har synts i den svenska och internationella debatten om djurförsök och djurförsöksfri forskning.

Forska Utan Djurförsök har flera gånger varit först eller en av de första att stödja projekt som, när de börjat kunna visa resultat, kunnat få anslag även från annat håll. När detta stöd uppgår till sådana nivåer att projektet kan fortsätta utan Forska Utan Djurförsöks stöd så väljer Forska Utan Djurförsök att ge ett sista slutanslag och därefter prioritera våra begränsade resurser till anslag för att starta upp nya projekt. Det är inte ovanligt att tiden från idé till färdigt resultat är 5-10 år eller längre, och om metoden ska valideras för inkludering i internationella riktlinjer och standarder behöver ytterligare några år läggas till. Det innebär att projekten kan komma att fortsätta även efter att stödet från Forska Utan Djurförsök upphört. Att projekten får anslag från andra finansierare

är i sig en kvalitetsstämpel som visar att på goda effekter av Forska Utan Djurförsöks arbete, men det blir också svårare att visa att projektens slutresultat har en direkt koppling till Forska Utan Djurförsöks verksamhet och stöd. Effekterna kan komma efter att slutrapportering skett till Forska Utan Djurförsök, vilket ska ske inom två år efter senaste anslaget.

Under 2019 har inga slutrapporter inkommit, då projekten fortfarande pågår eller de ännu inte nått senaste datum för slutrapportering eller bett om förlängd tid för slutrapportering. Nedan rapporteras istället om framsteg som rapporteras i fyra av de forskningsprojekt där den ansvariga forskaren sökt och fått fortsatt anslag till projektet inför 2020.

Robert Fredriksson, BMC, Uppsala universitet

Projekt: Utveckling av en ny metod för att testa botulinumtoxin utan att använda försöksdjur
Botulinumtoxin, BoNT/A, är ett gift som tillverkas av bakterier och som används i botox-läkemedel som förlamar nerver och används för både medicinskt och kosmetiskt bruk. Då produkten är giftig har dödliga förlamningsstudier på möss används för att testa varje tillverkningsbatch. Ett fåtal tillverkare har lyckats att delvis ersätta djurtesterna med tester på celler, men dessa tester är inte allmänt tillgängliga och tycks ha vissa problem, men företagen kommunicerar inte vare sig framgångar eller problem.

Fredrikssons forskargrupp har som mål att ta fram ett känsligt och väl fungerande test som kan ersätta djurtesterna genom att istället testa på nervceller i provrör.

Forskargruppen rapporterar att de nu tagit fram ett differentieringsprotokoll för motorneuron från humana embryonala stamceller som gör att de kan producera celler som är tillräckligt känsliga för de BoNT/A-nivåer som används kliniskt. De har också lyckats göra det helt utan serum och andra produkter som kommer från djur. Projektet fortsätter för att även få fram känsliga, djurfria analysmetoder som visar BoNT/A påverkar cellerna, och därmed få ett mått på giftighet.

Lena Palmberg, Karolinska institutet

Projekttitel: Utvärdering av lungmodeller med multipla celltyper för behandlingsstrategi av kroniska lungsjukdomar

Forskargruppen har etablerat modeller av mänsklig lungvävnad som odlas i s.k. air-liquid interface (ALI) i provrör, något som lyfts som en framgångsfaktor i en rapport från EU:s center för djurfria metoder, Eurl ECVAM, i en nyligen publicerad rapport om djurförsöksfria metoder inom forskningsområde lungsjukdomar, där en publikation från Lena Palmbergs forskargrupp nämndes.

Dessa normala respektive och kronisk bronkit-liknande lungslimhinnor kombineras med ett sofistikerat exponeringssystem (XposeALI) där de exponerats för miljögifter som palladiumnanopartiklar.

Forskargruppen har även utvecklat en metod för kontrollerad gasexponering i en exponeringskammare. I jämförelser mellan dessa mer sofistikerade kulturer som odlas ALI och mer traditionella cellmodeller, har de kunnat visa att lungmodellerna som odlas i ALI bättre efterliknar det som sker vid human exponering. Den största framgången är att modellen vidareutvecklats genom att tillsätta makrofager, en sorts immunceller, för att ytterligare efterlikna vad som händer i människors luftvägar.

Experimentet har visat hur celltyperna interagerar och hur det påverkar immunsvaret, samt att modellerna efterliknar vad som sker i patienter med lungsjukdomar respektive friska, och bl.a. att exponering för de testade luftföroreningar ger snabbare och kraftigare påverkan vid lungsjukdomar.

Maria Karlgren, BMC, Uppsala universitet

Projekt: En humaniserad cellmodell för tillförlitliga prediktioner av läkemedelsupptag i hjärnan
Forskargruppen har med hjälp av "gensaxen" CRISPR-Cas9 skapat cellinjer som i provrör kan visa om en läkemedelskandidat tar sig igenom blod-hjärn-barriären och därmed når hjärnan. Forskargruppen rapporterar att de varit mer framgångsrika än andra som gör modeller för blod-hjärn-barriären, och därför inbjudits att berätta om cellinjerna i ett temanummer i den viktiga tidskriften "Drug Metabolism and Disposition" (DMD). Detta, och eftersom den amerikanska läkemedelsmyndigheten FDA rekommenderar att alla nya, tilltänkta läkemedelssubstanser testas avseende förmåga att ta sig genom blod-hjärn-barriären, har gjort att efterfrågan på forskargruppens avancerade cellmodeller ökat. När cellmodellen skulle börja levereras i slutet av 2019 stod läkemedelsföretag från hela världen i kö.

Gunnar Cedersund, Linköpings universitet

Projekt: Kunskapscentrerad och djurfri läkemedelsutveckling genom systembiologiska modeller
Gunnar Cedersund var 2015 den första mottagaren av Forska Utan Djurförsöks utmärkelse Nyttänkaren, för sitt arbete med att utveckla systembiologiska modeller, dvs matematiska beräkningsmodeller i dator. Han fick då anslag för att bygga kunskapsbaserade systembiologiska modeller för att utveckla läkemedel mot diabetes. Cedersund har sedan fått fortsatta anslag, med vilka han har kunnat samarbeta med andra forskargrupper för att bygga modeller för olika organsystem, sjukdomar och behandlingseffekter diabetes och hjärt- och kärlsjukdom. Sommaren 2019 kunde Cedersund och medarbetare presentera den allra första versionen av en digital tvilling, utifrån en kombination av de olika modellerna och data från en specifik individ.

Lanseringen gjordes på två seminarier i Almedalen, den ena arrangerad av Forska Utan Djurförsök och den andra av Linköpings universitet i samarbete med Forska Utan Djurförsök. Förhoppningen är att denna typ av modeller kommer att göra många djur onödiga på sikt, genom att det istället går att modellera utfall av olika behandlingsstrategier i digitala tvillingar.

Föreläsningar

Forska Utan Djurförsök får varje år inbjudningar att gästföreläsa på olika universitet, ofta i samband med kurser i försöksdjursvetenskap och vid olika masterutbildningar. Under våren 2019 skedde sådana föreläsningar bl.a. på en masterkurs i biomedicin på Uppsala universitet.

Vid ett seminarium om djurförsöksfria metoder arrangerat av bl.a. representanter från SVA och SciLifeCenter i Uppsala i december 2019 höll Forska Utan Djurförsöks sakkunniga, Karin Gabrielson Morton, en presentation och deltog i en paneldiskussion.

Vid Vetenskapsrådets årliga seminarium om försöksdjursfrågor var Forska Utan Djurförsöks sakkunniga, Karin Gabrielson Morton, återigen inbjuden att ge en kort presentation om Forska Utan Djurförsök och delta i den årliga paneldebatten.

Forska Utan Djurförsöks sakkunniga, Karin Gabrielson Morton, var också inbjuden av Jordbruksverket att under två timmar föreläsa om djurförsöksfria metoder vid ett årligt möte för de regionala djurförsöksetiska nämndernas ordförande, vice ordförande och sekreterare.

Politisk påverkan

Forska Utan Djurförsök deltar aktivt i den politiska debatten kring alternativ till djurförsök genom kontakter med politiker och andra beslutsfattare på olika nivåer, genom kontakter med myndigheter och genom att svara på remisser som rör djurförsök och djurfria metoder. Sedan 2013 är Karin Gabrielson Morton, sakkunnig på Forska Utan Djurförsök, utsedd av regeringen till ledamot i den Centrala djurförsöksetiska nämnden. Karin Gabrielson Morton är även en av ledamöterna i den kombinerade Nationella kommittén/styrgruppen för Sveriges 3R-center.

Aktiviteter riktade mot riksdag och departement har bl.a. inkluderat seminarier och andra aktiviteter i Almedalen 2019, personliga kontakter med riksdagsledamöter samt ett seminarium i riksdagen planerat, som p.g.a. corona-pandemin hölls som Webinarium under våren 2020.

Att Forska Utan Djurförsöks politiska kontakter har gett effekt märks bl.a. genom ökad kunskap hos riksdagsledamöter med ansvar för frågor som rör djurskydd, men också att dessa frågor allt mer diskuteras i forskningspolitiska sammanhang, och genom att regeringen i höstbudgeten 2020 föreslagit fortsatt finansiering av Sveriges 3R-center, ett center som fokuserar bl.a. på hur djurförsök kan ersättas. 3R-centret är placerat vid Jordbruksverket och kom till bl.a. efter lobbyarbete från Forska Utan Djurförsök.

Djurförsöksdebatt

I januari 2019 startade organisationen Djurrättsalliansen en debatt om tandimplantatsförsök på hundar vid Göteborgs universitet, vilket skapade stor uppmärksamhet och debatt. Forska Utan Djurförsök publicerade en kommentar på både stiftelsens hemsida som Facebook-sida. I kommentaren påtalade Forska Utan Djurförsök att det är bra att djurförsöken i Sverige lyfts i media och att det är förståeligt att många blir förvånade och upprörda över att hundar fortfarande används i försök i Sverige.

Det inkom under den här perioden många frågor till Forska Utan Djurförsök om det inte finns andra, djurförsöksfria sätt ersätta detta tandimplantat, vilket det inte gör i dagsläget om målet är att få fram de data som eftersöktes i detta test. Det finns idag inte så komplexa cellmodeller eller andra djurförsöksfria metoder som helt och fullt kan efterlikna vad som vad som händer i människan, inklusive inflammation i mjukdelarna runt tänderna och påverkan från bakteriefloran i munnen.

Forska Utan Djurförsök lyfte behovet av ökade satsningar på att utveckla metoder som leder till att denna typ av djurförsök kan ersättas samt möjligheter att lösa det medicinska problemet genom att undersöka andra möjligheter att få förbättrade terapieresultat. Forska Utan Djurförsök påpekade även att det är viktigt detta – och andra djurförsök – diskuteras ur andra perspektiv, t.ex. hur djuren behandlas vid uppfödning, hantering på laboratoriet och efter försöket, samt behovet att resonera kring etiska aspekter kring användning av djur.

Som ett resultat av mediauppmärksamheten och protesterna kring hundförsöket i Göteborg inbjöds Forska Utan Djurförsök till Göteborgs universitet vid två tillfällen: först ett möte med representanter för universitet, forskare samt djurskydds- och djurrättsorganisationer och sedan till ett lunchseminarium med paneldiskussion för studenter vid Sahlgrenska akademin. Forska Utan Djurförsök kontaktades även av media och bistod med information om djurförsök och djurförsöksfria metoder.

Det faktum att universiteten och media vände sig till Forska Utan Djurförsök för att få information och för att föra debatten vidare, visar att Forska Utan Djurförsök har gott rykte som kunskapsbärare och som relevant och saklig aktör inom frågor som rör djurförsök och djurförsöksfria metoder.

Opinionsbildning

Medialt agerar Forska Utan Djurförsök på en komplicerad arena med stor konkurrens om den massmediala uppmärksamheten. Därför är det mycket glädjande att Forska Utan Djurförsök och vår verksamhet vid ett flertal tillfällen fått uppmärksamhet i media. Under 2019 och 2020 kan nämnas återkommande möjligheter att kommentera frågor som rör djurförsök och djurförsöksfria metoder i Vetenskapsradion (SR) och i tidningen Djurskyddet samt publicering av en debattartikel med titeln "Djurförsöksfri forskning kan bli en kassako för Sverige" i Göteborgsposten.

Både Forska Utan Djurförsöks hemsida och Facebook-sida har många besökare. Under 2019 registrerades 56 728 besök på webbplatsen forskautandjurforsok.se (jämfört med 56 722 besök under 2018) och av dessa var 33 748 unika besök (2018: 36 492 unika besök).

Forska Utan Djurförsöks Facebook-sida hade den 1 januari 2019, hela 64 398 gillare (1/1 2018: 69 114 gillare). Den 31 december 2019 var antalet 64 089 st (31/12 2018: 68 474 st). Det stora antalet gillare på Facebook-sidan är en indikator på att vi når ut till allmänheten i frågor som är relevanta och aktuella.

Forska Utan Djurförsöks utdelade forskningsanslag 2020

Gunnar Cedersund, Linköpings universitet, 250 000 kr

"Kunskapscentrerad och djurfri läkemedelsutveckling genom systembiologiska modeller".

Pernilla Eliasson, Linköpings universitet, 200 000 kr

"Hur läker senor efter en skada och vad händer när de inte läker ihop?"

Anna Forsby, Stockholms universitet, 250 000 kr

"Validering av mRNA-markörer för indikation av neurotoxiska skador under hjärnans utveckling".

Robert Fredriksson, Uppsala universitet, 200 000 kr

"Utveckling av en ny metod för att testa botulinumtoxin utan att använda försöksdjur".

Marianne Jansson, Lunds universitet, 200 000 kr

”Djurfri lymfoid infektionsmodell; svaret på varför HIV-2 är mindre aggressivt och hämmar HIV-1?”

Maria Karlgren, Uppsala universitet, 100 000 kr

En humaniserad cellmodell för tillförlitliga prediktioner av läkemedelsupptag i hjärnan

Pekka Kohonen, Karolinska institutet, 200 000 kr

”Validering av toxikogenomik för prediktion av kemikalietoxicitet”.

Per Malmberg, Chalmers, 200 000 kr

”Kemisk avbildande analys av hudupptag – en analytisk metod för att ersätta och reducera djurförsök”.

Mats Nilsson, Stockholms universitet, 200 000 kr

”Utformning av en glioblastom organoid-on-a-chip för läkemedelsutveckling

Stina Oredsson, Lunds universitet, 200 000 kr

”Unikt 3D cellodlingssystem för cancerforskning – för bättre prediktion, effektivitet och minskad djuranvändning”.

Lena Palmberg, IMM, Karolinska institutet, 200 000 kr

”Utvärdering av lungmodeller med multipla celltyper för behandlingsstrategi av kroniska lungsjukdomar”.

Olena Prykhodko, Lunds universitet, 200 000 kr

”Tredimensionell tarm modell in vitro”.

Ulf Yrlid, Göteborgs universitet, 200 000 kr

”Organoider från human tarm för utvärdering av fukosbaserade motmedel vid toxinorsakad diarré”.

Forska Utan Djurförsöks utdelade forskningsanslag 2019

Gunnar Cedersund, Linköpings universitet, 250 000 kr

Kunskapscentrerad och djurfri läkemedelsutveckling genom systembiologiska modeller

Pernilla Eliasson, Linköpings universitet, 200 000 kr

Hur läker senor efter en skada och vad händer när de inte läker ihop?

Anna Forsby, Stockholms universitet, 250 000 kr

Validering av mRNA-markörer för indikation av neurotoxiska skador under hjärnans utveckling

Robert Fredriksson, Uppsala universitet, 200 000 kr

Utveckling av en ny metod för att testa botulinumtoxin utan att använda försöksdjur

Maria Karlgren, Uppsala universitet, 250 000 kr

En humaniserad cellmodell för tillförlitliga prediktioner av läkemedelsupptag i hjärnan

Hanna Karlsson, Karolinska institutet, 150 000 kr, slutanslag

Nya cellmodeller för förbättrad bedömning av genotoxicitet och cancerrisk av nanopartiklar

Pekka Kohonen, Karolinska institutet, 150 000 kr

Validering av toxikogenomik för prediktion av kemikalietoxicitet

Tobias Lammel, Göteborgs universitet, 200 000 kr

Utveckling av 3D-sfäroider från regnbågsöringens levercellslinje RTL-W1

Stina Oredsson, Lunds universitet, 150 000 kr

Unikt 3D cellodlingsystem för cancerforskning – för bättre prediktion, effektivitet och minskad djuranvändning

Lena Palmberg, IMM, Karolinska institutet, 200 000 kr

Utvärdering av lungmodeller med multipla celltyper för behandlingsstrategi av kroniska lungsjukdomar

Peter Sartipy, Högskolan i Skövde, 150 000 kr, slutanslag

Stamcellsderiverade humana cardiocyter som in vitro modell, ett alternativ till djurmodeller vid toxicitetsbedömning

Lena Svensson, Lunds universitet, 150 000 kr, slutanslag

Mikrofluidiska blodkärl istället för djurmodeller för att studera cellmigration

NYTÄNKARE 2019: Martin Andersson, RISE Research Institutes of Sweden, 400 000 kr för att ta fram metoder som kan ersätta användning av djurförsök vid riskbedömning av kemikalier och vid utveckling av läkemedel och andra produkter, utifrån tillämpning av Hansens lösningsparameter.